

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 17/2016
14.07.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Драгана Скока и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући по захтеву Српске православне цркве, Епархије ..., Српске православне црквене општине ..., поднетом преко пуномоћника Мирослава Николића, адвоката из ..., за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда III-7 У 14068/13 од 13.11.2015. године, уз учешће Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију из Београда, Масарикова 5, као противном странком, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 14.07.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА СЕ** пресуда Управног суда III-7 У 14068/13 од 13.11.2015. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба Српске православне црквене Епархије ..., Српске православне црквене општине ..., поднета против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију из Београда број 46-00-79/09 од 22.07.2013. године, којим делимичним решењем, тачком један диспозитива, делимично је усвојен захтев и одлучено да се враћа имовина и утврђује право својине тужиоца, и то 1.1 - на породичној стамбеној згради у ... у улици ..., израђеној на кп. бр. 7191 КО ... – град, уписаној у лист непокретности бр. 24290 КО ... – град под бројем зграде 1, као објекат преузет из земљишне књиге у државној својини, носиоца права коришћења Општине ..., 1.2. – на делу катастарске парцеле бр. 7191 у површини сразмерној површини зграде из тачке 1.1. диспозитива у односу на површину телефонске централе, која има укупну површину 9а 89м², уписана у лист непокретности 2420 КО ... – град, у јавној својини Општине ... Тачком два диспозитива одбијен је захтев тужиоца у делу у коме је тражио да му се врати и утврди право својине на помоћној згради у ... у улици ..., израђеној на кп. бр. 7191 КО ... – град, уписана у лист непокретности бр. 24290 КО ... – град под

бројем зграде 2, уз напомену – објекат изграђен пре доношења прописа о изградњи, у државној свијини, носиоца права коришћења Општине ... Тачком три диспозитива обавезани су Република Србија и Општина ..., као власници непокретности из тачке један диспозитива, односно Општина ... као корисник непокретности – објеката бр. 1, да предметне непокретности предају у својину и државину тужиоцу у року од 30 дана од дана извршности решења. Тачком четири диспозитива наложено је органу надлежном за упис права на непокретности да по извршности решења изврши упис права својине тужиоца на непокретностима из тачке један диспозитива у јавне књиге у којима се врши упис права на непокретностима. Тачком пет диспозитива одређено је да ће на основу наведеног решења надлежни орган за упис права на непокретностима да изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима из тачке један диспозитива. У тачки шест решења је наведено да ће се о делу захтева тужиоца за реституцију преосталог дела грађевинског земљишта на катастарској парцели 7191 КО ... – град одлучити накнадно, посебним решењем.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом због повреде Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, Закона о управним споровима, као и због повреде правила поступка, подносилац истиче да је погрешно оценио Управни суд да је тужена Агенција правилно одлучила делимичним решењем да врати тужиоцу само део предметног градског грађевинског земљишта, јер за преостали део тог земљишта нису били испуњени законски услови за враћање тог преосталог дела земљишта тужиоцу. Сматра да су тужена Агенција и Управни суд поступили супротно одредбама члана 10. став 1. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, те да тужени орган без икаквог законског разлога није одлучио и о делу захтева тужиоца за враћање преосталог дела предметног градског грађевинског земљишта, уписаног на кп. бр. 7191 КО ..., површине 7а, 46м², у натуралном облику, које земљиште, иначе, служи за редовну употребу зграде бр. 1, која је у том поступку враћена тужиоцу, а земљиште је одузето тужиоцу у поступку национализације. Истиче да је тужени орган, у случају да је сматрао да нису испуњени услови за натуралну реституцију, био дужан да утврди право на реституцију, а да ће се о виду реституције одлучити накнадним решењем. Указује на то, да Управни суд на одржаној усменој јавној расправи дана 12.11.2015. године уопште није утврђивао чињенице на којима је засновао побијану пресуду, а што је супротно одредби члана 2. и члана 33. став 1. Закона о управним споровима. Сматра да су побијаном пресудом повређени право тужиоца на заштиту имовине из члана 1. Протокола 1 уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, право на имовину из члана 58. Устава Републике Србије и право на правично суђење из члана 32. Устава Републике Србије. Предлаже да суд захтев уважи и да укине побијану пресуду.

Агенција за реституцију Републике Србије - Јединица за конфесионалну реституцију из Београда у одговору на захтев, предлаже да суд захтев одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је тужени орган одлучио када је делимичним решењем вратио имовину и утврдио право својине тужиоца као у диспозитиву оспореног решења, ценећи да у тренутку доношења решења нису испуњени услови за доношење одлуке о делу захтева тужиоца који се односи на враћање преосталог дела кп. бр. 7191 КО ... – град, јер се на тој парцели налази објекат 2, који у природи представља телефонску централу, на којој је ванкњижни носилац права коришћења ЈП ПТТ саобаћаја „АА“. Управни суд сматра да је тужени орган правилно утврдио да телефонска централа није била изграђена у време одузимања имовине од тужиоца, те да не представља имовину тужиоца, па је у делу захтева за реституцију који се односи на објекат број 2 правилно одбијен захтев тужиоца за враћање.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је Управни суд побијаном пресудом повредио правила поступка на штету подносиоца захтева.

Одредбом члана 205. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 33/91 и 31/01, „Службени гласник РС“ бр. 30/10), ставом 1, је прописано да, када се у једној управној ствари решава о више питања, а само су нека од њих сазрела за решавање и када се покаже као целисходно да се о тим питањима одлучи посебним решењем, орган може да донесе решење само о тим питањима (делимично решење).

Одредбом члана 10. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" 46/06), ставом 1, је прописано да је обвезник враћања дужан да цркви, односно верској заједници, врати право својине и државине на непокретности која је била одузета ако је у приближно истом облику и стању у коме је била у време одузимања. Ставом 2. истог члана Закона је прописано да, ако се имовина не може вратити у целини, могуће је делимично враћање, с тим да се за разлику у вредности плати тржишна накнада.

Тужба у управном спору је у конкретном случају поднета против става 2. и става 6. делимичног решења тужене Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице конфесионалну реституцију од 22.07.2013. године, дакле, у делу у коме је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да му се врати и утврди право својине на помоћној згради у ... у улици ..., изграђеној на КП бр. 7191 КО ... – град, уписана у лист непокретности бр. 24290 КО ... – град под бројем зграде 2, а у тачки шест, којом је одлучено да ће се о делу захтева подносиоца за реституцију преосталог дела грађевинског земљишта на КП бр. 7191 КО ... – град одлучити накнадно, посебним решењем.

У уводу побијане пресуде Управни суд није навео да тужилац подноси тужбу само на тачке два и шест оспореног решења, па је суд, одлучујући као у диспозитиву, одбијањем тужбе, одлучивао о тужби на цело оспорено решење, иако тужба није тако поднета.

Одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ бр. 111/09) је прописано да законитост оспореног управног акта суд испитује у границама захтева из тужбе, али при том није везан разлозима тужбе. Како је, међутим, Управни суд испитивао оспорени управни акт мимо захтева из тужбе, пресуда је донета уз битне повреде правила поступка из цитиране законске одредбе.

Према разлозима образложења оспореног решења, за разлику од објекта број 2, цела катастарска парцела 7191 КО ... – град, на којој се налазе објекти број 1 и 2, у време одузимања је била у својини подносиоца захтева, али код чињенице да је на предметној парцели саграђен објект број 2, наведена катастарска парцела се не налази у истом облику и стању као у време одузимања, те, као таква, не може у целини бити враћена подносиоцу захтева у натуралном облику.

Овакав закључак туженог органа је у директној супротности са закључивањем истог органа на истој страни, према коме из изведених доказа произлази да катастарској парцели старог премера 881/2 КО ... данас одговара КП 7191 КО ... – град, укупне површине 9 ари 89м², због чега је нејасно како је тужени орган закључио да се парцела не налази у истом облику, а свакако су разлози образложења оспореног решења сами себи контрадикторни, па је решење захваћено битном повредом одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку. При томе је јасно да се парцела не налази у истом стању као у време одузимања, јер је накнадно на њој саграђен објект број 2, чији је ванкњижни носилац права коришћења, заједно са земљиштем испод објекта ЈП ПТТ саобраћаја „АА“.

Имајући у виду напред изнето, а посебно одредбу члана 205. став 1. Закона о општем управном поступку, нејасно је из разлога образложења оспореног решења из којих разлога је донето делимично решење, те зашто није било целисходно да се у истом поступку решава и о делу захтева подносиоца за реституцију преосталог дела грађевинског земљишта на КП бр. 7191 КО ... – град, већ орган намерава да о преосталом делу захтева одлучи посебним решењем, имајући у виду да из разлога образложења оспореног решења произлази да су у конкретној управној ствари утврђене све одлучне чињенице и околности које су од значаја за доношење решења у смислу одредбе члана 125. став 1. Закона о општем управном поступку. Стога је оспорено решење такође захваћено битном повредом одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку.

Код таквог стања ствари, Управни суд је пропустио да на усменој јавној расправи утврди све чињенице и околности од значаја за доношење пресуде, а пре свега, да одреди границе захтева из тужбе, због чега је пресуда донета уз битне повреде правила поступка које су од утицаја на законитост донете одлуке. У поновном поступку Управни суд ће, пошто размотри све одлучне чињенице за решавање о законитости решења у оспореном делу, правилном применом прописа, да донесе на закону засновану одлуку.

Са изложеног, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 2. и став 3. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде и предмет вратио Управном суду, који је дужан да расправи питања на које му је указано пресудом овог суда.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 14.07.2016. године, Узп 17/2016

Записничар,
Весна Мраковић,с.р.

Председник већа – судија,
Мирјана Ивић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

ан